A°. 1853. N°. 215.

Opregte Maandagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 12 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 7 September.

De bevelhebber van het kamp van Ollmütz, generaal *Wratislaw*, begeeft zich den elfden derwaarts. Z. M. de Keizer wordt 'er den 13den gewacht en zal door zijnen aanstaanden broeder, Hertog *Wilhelm v. Beijeren*, worden verzeld. — Uit verschillende Staten worden hoog geplaatste officieren verwacht, ten einde deze wapen-oefeningen bij te wonen.

Eergisteren heeft Z. M. de Keizer den kollonel *Ruff*, die met een eigenhandigen brief van den Sultan is belast geweest, in een bijzonder gehoor ontvangen.

— In sommige dagbladen is gemeld, dat men in Servie besloten had tot het oprigten van een vrijcorps, aan 't hoofd van 't welk een Bulgaar, met name *Kranzel*, zoude worden gesteld. De regerende vorst *Milosch Obrenowitz* heeft dit gerucht ambtshalve doen tegenspreken, en heeft verklaard, dat aan dergelijken maatregel niet is gedacht. Ten aanzien der woelingen, welke dezer dagen in Servie moeten hebben plaats gehad, is gemeld, dat zij aan den invloed van eene fransche partij zouden moeten worden toegeschreven. Lieden, der zake kundig, hechten daar in 't minst geen geloof aan, en meenen te kunnen verzekeren, dat de westelijke mogendheden geheel geenen invloed daar te lande hebben. Naar hun oordeel, zou de servische Regering, indien het tusschen Rusland en de Verhevene Porte eenmaal tot vijandelijkheden mogt komen, zoo lang mogelijk bij dezen strijd onzijdig trachten te blijven.

BERLIJN, 8 September.

De Koning heeft zich bij uitstek voldaan betoond over de wapenoefeningen van het 4de, of saksische leger-corps, en heeft den bevelhebber, vorst *Radzivill*, zijnen dank betuigd voor de uitstekende orde, in welke hij deze troepen heeft gevonden, en van de vorderingen in de nieuwe taktiek, van welke zij hebben doen blijken. Z. M. heeft bij die gelegenheid al de generaals en hoofd-officieren toegesproken, en hen herinnerd aan de heldendaden van het voormalige pruissische leger, onder Koning *Frederik*, en inzonderheid aan het wapenfeit, 't welk op den grond, op welken de manschap zich bevond, het slagveld van Rosbach, is verrigt, op 't welk men, met 20,000 man, een fransch leger van 60,000 man heeft kunnen terugdrijven; — eene roemrijke uitkomst, welke men aldaar aan de ruiterij verschuldigd is geweest, even als weinige weken daarna, aan het voetvolk, bij den slag van Leuthen, tegen de Oostenrijkers. De Koning heeft deze officieren doen opmerken dat men in dagen van oorlog dergelijke voordeelen kwalijk kan behalen, zonder een grondig onderrigt in de krijgskunde in vredestijd.

— Het gerucht, als of de wurtembergsche Prinsen de pruissische krijgsdienst zouden verlaten, wordt van goederhand tegengesproken.

— Het op pensioen stellen van den burgemeester van Elbing is door eene ontbinding van den Gemeente-raad dier stad gevolgd. — Met den Raad van Hirschberg, in Silezie, met welken de Koning ook zeer in onmin was, schijnt Z. M. zich dezer dagen te hebben verzoend.

— In bijzondere berigten uit Petersburg van 2 September komt voor, dat dien dag aldaar het gerucht liep, dat de verwikkelingen met Turkije nog verre waren van te zijn opgelost. Wat daaraan ontbrak, werd niet gemeld, maar men wilde weten, dat de Porte de russische voorstellen zoo goed als afgewezen had, en men meende tevens, dat als de Porte den oorlog verlangde, Rusland niet zoude achterblijven; terwijl tegelijk werd beweerd, dat Rusland, met het ultimatum van vorst *Menschikoff* en het daar nog op gevolgde voorstel van graaf *Nesselrode*, tot den uitersten grens van toegefelijkheid was gekomen.

Den 5den is de generaal *Budberg*, adjudant van den Keizer van Rusland, te Warschau aangekomen.

Volgens berigten uit Bessarabie staat thans het geheele 3de russische leger-corps, onder bevel van den generaal *Osten-Sacken*, digt aan de Pruth en zijn in den rug daarvan de reserve brigaden en onderscheidene brigaden ruiterij bijeengetrokken. Rusland heeft thans in dat oord drie leger-corpsen bijeen en deskundigen rekenen deze krijgsmagt, in elk geval, voldoende. De twee eerste leger-corpsen bevinden zich steeds in Polen, en kunnen desgevorderd, door het zesde uit Moskau en de garde en grenadier corpsen uit Petersburg worden versterkt.

— H. M. de Koningin-weduwe der Nederlanden is van Warschau naar Eisenach vertrokken.

FRANKFORT, 8 September.

Men heeft opgemerkt, dat, door het besluit van ruim 6000 stemgeregtigden, om zich van de stemming over het uitbreiden van de burgerschaps-regten der belijders van de israëlitische Eeredienst te onthouden, deze stemming niet geldende is, als niet opleverende zoodanig aantal stemmen, als bij de wet wordt gevorderd. Men is benieuwd te vernemen, of de proef zal herhaald worden, en zoo niet, tot welken maatregel men dan zijne toevlugt zal nemen.

— Betreffende het bederf der druiven wordt uit het Nassausche gemeld, dat deze ziekte zich mede in de wijngaarden daar te lande heeft geopenbaard, maar het meest aan die planten, welke niet aan de vrije lucht zijn blootgesteld, terwijl men in de wijnbergen, in welke de ranken behoorlijk zijn gezuiverd, en waar zij niet van den wind zijn afgesloten geweest, daar mindere last van heeft gehad.

Intusschen schijnt het min gunstige en regenachtige weder, 't welk men in den laatsten tijd in deze streken heeft gehad, een nadeeligen invloed op den wijnoogst te zullen hebben.

PARIJS, 8 September.

Het wordt meer en meer waarschijnlijk, dat het oostersche vraagstuk nog niet is geschikt, en de russische Keizer de door de Verhevene Porte gestelde voorwaarden niet zal goedkeuren. Naar luid van hier ontvangene berigten uit Konstantinopel van 25 Augustus, was het antwoord der Porte op de bevredigings-voorstellen der conferentie te Weenen op den 21sten verzonden, en had het besluit der turksche bewindslieden, om zich niet onvoorwaardelijk te onderwerpen, een zeer gunstigen indruk te weeg gebragt op de bevolking der turksche hoofdstad. Daar, zoowel als elders, werd het antwoord van den russischen Keizer met ongeduld te gemoet gezien.

De beurslieden zijn hier steeds ver van gerust, en de taal, welke ten aanzien van de oostersche aangelegenheden door vele voorname engelsche dagbladen wordt gevoerd, strekt niet, om die bekommering te doen verminderen. Het hier ter stede uitkomende dagblad *l'Assemblée Nationale*, 't welk gewoonlijk, ten aanzien van het hangende staatkundige vraagstuk, van de zijde der oostenrijksche diplomatie goed onderrigt is, houdt de bevestiging in van het berigt, dat de russische bewindslieden met groot misnoegen hebben vernomen, dat de Porte zich het stellen van eenige voorwaarden had veroorloofd bij de aanneming van Weener-ontwerp. De schrijvers van dat dagblad vermeenen echter, dat men zich niet al te zeer behoeft te verontrusten. Zij aarzelen niet de verzekering te geven, — in overeenstemming met hetgeen deswegens reeds door voorname engelsche dagbladen is verklaard, — dat Engeland en Frankrijk geenszins voornemens zijn om, in de gegevene omstandigheden, het zwaard te trekken ter verdediging van Turkije. Ten slotte laten zij zich zeer ongunstig uit over de door den engelschen gezant, lord *Redcliffe*, aangenomene houding, als in vele opzigten strijdig met de hem door zijne Regering gegevene instructien. Ook in duitsche en engelsche dagbladen wordt gewag gemaakt van verschil van inzigten tusschen dien staatsman en de engelsche bewindslieden te Londen. Waarschijnlijk moet het hieraan worden toegeschreven, dat lord *Redcliffe* nadrukkelijk blijft aandringen op zijne vervanging te Konstantinopel.

Ter beurze hebben de prijzen der fondsen weder eene belangrijke daling ondergaan, op het vernemen dat te Londen eene officieuse mededeeling was ontvangen, inhoudende dat de russische Keizer de turksche voorwaarden van de hand had gewezen. Hier houden velen zich steeds overtuigd, dat de bekommering der beurslieden weinig of geen grond heeft. Zelfs vleit men zich, dat de Czaar, door tusschenkomst van den russischen gezant te Weenen, den heer *v. Meijendorf*, zal kunnen worden bewogen, om op zijn besluit terugtekomen. Van den kant dergenen, die van meening zijn, dat de zaken zonder groote bezwaren zullen worden geschikt, wordt steeds volgehouden, dat de fransche en engelsche Regeringen stellig voornemens zijn om de Porte aan haar zelve overtelaten, en de vereenigde eskaders weldra het bevel zullen ontvangen, om, bij het naderend ongunstige jaargetijde, de baai van Besica te verlaten en terugtekeeren; de fransche vloot naar Toulon, en de engelsche naar Malta.

— De berigten, welke men thans dagelijks ontvangt, omtrent den toestand van de graanmarkt, luiden voortdurend allezins geruststellend. Men spreekt van aanzienlijke personen, die door speculatie-handel zich zouden hebben zoeken te verrijken. Hetgeen deswegens wordt medegedeeld, moet echter, zoo al niet als onwaar, dan toch zeer zeker als zeer overdreven worden beschouwd.

Heden heeft, als naar gewoonte, op het plein bij la Halle, de jaarlijksche optogt plaats gehad met den grootsten ter markt gebragten pompoen. Ditmaal was de prijs behaald door eenen landbouwer van Saint-Mandé, die een pompoen heeft geleverd, ter zwaarte van nagenoeg 138 kilogrammen, en van eene middelijn van meer dan een meter. De optogt, voorafgegaan door een muziek-corps, is zeer vrolijk geweest en de nering-doende bevolking van la Halle heeft ditmaal zeer ruime bijdragen ontvangen voor het bal, waarmede het feest van den dag zal worden besloten.

— Het schijnt, dat de bewindslieden niet zeer te vreden zijn over de weinige belangstelling, welke dezer dagen door de stemgeregtigden weder aan den dag is gelegd, bij het benoemen van leden der Wetgevende Kamer. De schrijvers van den *Constitutionnel* vermeenen, dat die weinige belangstelling niet geheel onverklaarbaar is, en gewisselijk een grooter aantal stemgeregtigden aan de verkiezingen zou hebben deelgenomen, ingeval deze *algemeen* waren geweest. De reden, waarom er dan meerdere belangstelling zou zijn waargenomen, laten die schrijvers in het midden.

— De algemeene aandacht is nogal gevestigd op het regtsgeding, 't welk thans wordt gevoerd tegen de deelhebbers in eene legitimistische zamenspanning, waartoe onder andere behoort de bekende papier-handelaar *Jeanne*. Tot dus verre heeft de behandeling van dat regtsgeding weinig belangrijks opgeleverd, en vermoedelijk zal dit ook in 't vervolg het geval niet zijn. De teregtzitting was heden zeer druk bezocht, omdat men zich had gevleid den beruchten *J. P. Proudhon* te zien optreden, ter verdediging van zijn in het complot betrokken schoonvader *Piegard*. De menigte is echter teleurgesteld in hare verwachting, nademaal *Proudhon* wel tegenwoordig was, doch de verdediging van den beklaagde *Piegard* heeft overgelaten aan diens advocaat.

Men zegt, dat de heer *Troplong*, de voorzitter van het Hof van Cassatie, grooten prijs stelt op de bevestiging van het arrest 't welk door het Hof te Rouaan onlangs in de zaak der correspondenten van de buitenlandsche dagbladen is gewezen. Men meent te kunnen aannemen, dat het genoemde arrest en daarmede het beginsel, dat de politie bevoegd is om eigenmagtig aan de post toevertrouwde brieven te openen, met eene meerderheid van 12 stemmen door het Hof van Cassatie zal worden bekrachtigd.

— De laatste alhier uit Italie ontvangene berigten luiden weder vrij ongunstig. Vooral in den Kerkelijken Staat blijven onrust en spanning heerschen, eensdeels ter zake van de hooge prijzen der levensmiddelen, doch ook anderdeels ter zake van pogingen, welke door de democratische partij worden beproefd, om de orde te verstoren. Steeds hoort men spreken van aanslagen tegen ambtenaren en het aantal gevangen genomen personen wordt dagelijks grooter. Na het ontdekken van eene zamenspanning te Civita-Vecchia, waar laatstelijk eenige staatkundige bannelingen zijn ontscheept en onmiddelijk in verzekerde bewaring gesteld, zijn, op last der Regering van den Kerkelijken-Staat, lijsten opgemaakt van verdachte personen. Deze maatregel schijnt te hebben mishaagd en nogal aanleiding tot wantrouwen te hebben gegeven.

LONDEN, 7 September ('s avonds).

H. M. is eergisteren avond, met haar gezin, op het kasteel Balmoral, in het noorden van Schotland, aangekomen.

— Volgens berigten uit Nieuw-York van 27 Augustus, met de *Humboldt* te Cowes ontvangen, bleef de gele koorts te Nieuw-Orleans met onverminderde hevigheid heerschen. Het gewone maatschappelijke verkeer stond er, dien ten gevolge, bijna geheel stil. — In het zuiden der Ver.-Staten hebben de nog te veld staande granen en katoen in den laatsten tijd veel geleden door hevige regenbuijen.

— De dagbladen deelen thans de nota mede, welke de turksche minister van Buitenl. Zaken, *Reschid-bassa*, onder dagteekening van 19 Augustus jl., aan de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk, Engeland en Pruissen heeft toegezonden. In den aanvang van dat stuk geeft de minister zijn leedwezen te kennen, dat het laatstelijk van den kant der Porte aangebodene bevredigings-voorstel niet in overweging is genomen, en dat in het nu uit Weenen aan de Porte toegezonden ontwerp eenige zinsneden voorkomen, die onbestaanbaar zijn met het heilige regt des Sultans; — dat de Sultan met dankbaarheid de vele pogingen erkent, welke zijne bondgenooten hebben aangewend, om het geschil te helpen vereffenen, maar het betreurt, dat hij niet geraadpleegd is over het nieuwe ontwerp tot vereffening van dat geschil, en zulks ofschoon van den aanvang af verklaard was, dat alleen aan *hem* de beslissing der tot zijne betrekking hebbende vraagstukken toekwam.

Vervolgens worden door *Reschid* de zinsneden van het Weener-ontwerp opgegeven, waarmede de Porte zich niet kan vereenigen, alsmede de redenen, waarom zij daarin verandering verlangt. Daaronder komt het volgende voor:

Dat de Keizers van Rusland hunne bezorgdheid voor den bloei der Kerk en der Godsdienst, die zij belijden, aan den dag leggen, is natuurlijk; maar uit de voorgestelde zinsnede zou men kunnen opmaken, dat de privilegien der Grieksche Kerk in de Staten van den Sultan alleenlijk door de werkdadige zorg der russische Keizers zijn gehandhaafd. Dit echter is ongegrond; de bedoelde regten zijn, sedert Sultan *Mahomed den Overwinnaar*, tot op den huidigen dag, verleend en gehandhaafd door de Verhevene-Porte, zonder iemands medewerking, en eene erkenning van het tegendeel zou aan het russische gouvernement ten voorwendsel kunnen dienen om zich met dergelijke zaken te bemoeijen. Dit is onbestaanbaar met het regt en met den roem der ottomanische Keizers.

In de tweede plaats kan de Porte niet berusten in de zinsnede, betrekkelijk het tractaat van Kainardji. Dit tractaat bestaat en is bevestigd door dat van Adrianopel, en het wordt nauwkeurig uitgevoerd: maar het gaat niet verder, dan eene belofte der Porte, om de christelijke Godsdienst te zullen beschermen. De Porte is bereid die verzekering nog sterker te geven, doch zij mag aan het russische gouvernement geene aanleiding geven om zich te mengen in dergelijke aangelegenheden: daardoor zou zij in zeker opzigt afstand doen van haar souverein gezag, en de onafhankelijkheid des Rijks in gevaar brengen. De Sultan kan derhalve onmogelijk, zonder daartoe gedwongen te zijn, zijne toestemming geven aan dit gedeelte van het Weener ontwerp. Indien men de bij het tractaat van Kainardji aangegane verbindtenissen slechts wenscht te vernieuwen, is de Porte bereid om dit te doen in eene afzonderlijke nota.

In de derde plaats moet de Porte het voorstel verwerpen, volgens 't welk zij zich zou verbinden, om de belijders der Grieksche Eeredienst te doen deelen in de aan andere christelijke gezindheden verleende voorregten. Zij is bereid om de belijders der genoemde Eeredienst in de vrijwillig door haar aan andere christelijke gezindheden verleende en later te verleenen regten te doen deelen, maar zij kan zich daartoe niet verbinden op zulk eene dubbelzinnige wijze, als is voorgesteld.

Ten slotte verklaart de minister, dat de Porte, ondanks hare hooge achting voor de raadgevingen van hare bondgenooten, en haar verlangen naar het weder aanknoopen van vriendschappelijke betrekkingen met Rusland, zich in de aangelegenheden, die hare souvereine regten en hare onafhankelijkheid betreffen, niet enkel

aan de billijkheid en regtvaardigheid der groote mogendheden kan overgeven; dat zij, indien de door haar voorgestelde nota aangenomen, of in de thans uit Weenen ontvangene, de verlangde wijzigingen gemaakt worden, dadelijk het eene of andere dezer stukken zal onderteekenen, en terstond een buitengewonen gezant naar Petersburg wil doen vertrekken, *onder voorwaarde dat de vorstendommen ontruimd worden*; dat de Porte van de groote mogendheden nog een deugdelijken waarborg verwacht tegen alle bemoeijing in de toekomst, en tegen het nu en dan bezetten van de vorstendommen Moldavie en Wallachije; dat zij deze voorzorgen verlangt, alleen ten einde in het vervolg elk misverstand tusschen haar en Rusland te voorkomen.

De inhoud van deze nota heeft hier een ongunstigen indruk gemaakt, omdat men daaruit opmaakt, dat het geschil nog geenszins spoedig vereffend zal worden. — De prijs der fondsen is dan ook op nieuw gedaald.

BRUSSEL, 9 September.

Bij de feesten te Luik, ter eere des Konings en van het Koninklijk gezin, heeft ook een optogt van werklieden plaats gehad, waaraan de fabriek-arbeiders, in die stad gevestigd, zoowel als die uit den onmiddelijken omomtrek, hebben deelgenomen. Men rekent dat er 15000 personen bij tegenwoordig zijn geweest, verdeeld in groepen, naar gelang hunner bedrijven, aangevoerd door hunne meesterknechts, en wat de werklieden betreft, gedoscht in hunne gewone arbeiders-kleeding. Deze lieden hebben den jongen Hertog twee kolossale laurierboomen, als een blijk hunner hulde, aangeboden. De kosten daar van, op niet minder dan 2000 fr. berekend, zijn door inschrijvingen van niet meer dan tien centimes, gedekt geworden. De meesterknecht van de fabriek des heeren *Orban* heeft het woord gevoerd. De Hertog heeft de bezending zeer minzaam ontvangen, en haar verzekerd, dat hij het hoogste belang stelt in het welzijn der luiksche werklieden; dat niets hem aangenamer kan wezen, dan medetewerken ter verbetering van hun lot, en dat hij met genoegen heeft bespeurd, dat de Luikenaren dezelfde zijn gebleven, die zij altijd zijn geweest.

De ongesteldheid des Konings heeft geene gevolgen gehad. Het zoo prachtige feest, 't welk in het locaal van de Casino zoude zijn gegeven, is ter zake van het ongunstige weder uitgesteld.

Na den optogt, hebben de Hertog en de Hertogin *van Braband* zich naar de hoofdkerk van St. Paul begeven, ten einde aldaar, als doopgetuigen, tegenwoordig te zijn bij het doopen van eene klok door den bisschop van Luik: — voor welke kerkplegtigheid zij bepaaldelijk door dien prelaat waren uitgenoodigd.

Heden wordt de Koning uit Luik teruggewacht. Daarna zal Z. M. zich naar Namen begeven, alwaar almede volksfeesten ter zijner eere zullen plaats hebben, en van waar Z. M. aanstaanden maandag, langs Charleroi, herwaarts zal terugkeeren.

— Berigten uit Luxemburg van den 6den melden, dat den 5den des avonds aldaar een persoon uit 's Gravenhage is aangekomen, welke een besluit van den Koning Groot-Hertog heeft overgebragt, waarbij al de in functie zijnde ministers van deze hunne betrekking zijn ontslagen. Zoo gemeld wordt, was men in 't minst niet dergelijken maatregel wachtende. — Het gerucht wilde, dat de heer *Würth Paquet*, dezelfde persoon, die in 1848, bij het ontslag van den heer *v. Blochausen*, een nieuw Bewind heeft bijeengebragt, door Z. M. belast zoude zijn om de personen voortedragen, aan welke het bestuur der openbare aangelegenheden voortaan zoude behooren te worden toevertrouwd. Onder deze personen worden genoemd de heeren *de Tornaco* en *E. Servais*.

— De prijzen van de granen en van de aardappelen hebben heden op de markt van Brussel weder eenige vermindering ondergaan.

— Van den 15den September af aan zullen de granen vrij van regten in de Staten van het pruissische Tolverbond kunnen worden ingevoerd.

'S GRAVENHAGE, 10 September.

Heden zijn de leden van beide de Kamers der Staten-generaal tegen twee uren des namiddags bijeengeroepen, en is de Vergadering, onder voorzitting van den heer mr. *J. A. Philipse*, voorzitter van de Eerste-Kamer, geopend. De minister van Binnenl. Zaken is door eene commissie binnengeleid, en heeft, namens Z. M. den Koning, de buitengewone zitting der Staten-generaal met de navolgende toespraak gesloten:

„ MIJNE HEEREN, Ik heb van den Koning de last ontvangen, mij in uw midden te begeven en deze Vergadering der Staten-generaal te sluiten. Gewigtig boven vele andere was de zitting, die thans is geëindigd; zij zal eene belangrijke bladzijde in de geschiedenis van het Vaderland beslaan.

„ Bij de moeijelijke omstandigheden, waarin dat Vaderland verkeerde, hebt gij, Mijne Heeren, de Regering ondersteund in hare pogingen om rust en orde te bestendigen.

„ De Koning heeft met vertrouwen Uwe medewerking ingeroepen en dat vertrouwen is niet te leur gesteld.

„ Met al den ernst, welken het gewigt der zaak vorderde, maar tevens met de gematigdheid en kalmte, die verwacht mogten worden van de vertegenwoordigers des Nederlanschen volks, hebt gij de voorstellen der Regering onderzocht en beoordeeld.

„ De vruchten van dat gemeen overleg zullen niet achterwege blijven, en de wet in deze zitting het laatst tot stand gekomen, in hare ware beteekenis opgevat en in milden zin ten uitvoer gelegd, zal, gelijk wij vertrouwen, strekken tot bevordering der eensgezindheid in den Staat, zonder welke geene betere toekomst, geene volkswelvaart voor Nederland is te wachten.

„ In naam des Konings verklaar ik deze Vergadering der Staten-generaal te zijn gesloten."

Overeenkomstig het voorschrift der Grondwet zal de gewone zitting der Staten-generaal van 1853—1854 op maandag den 19den September worden geopend.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. de Koning den heer generaal-majoor *Duycker*, bevelhebber van de bij Zeist gekampeerde troepen, benoemd tot ridder-grootkruis, met de ster van de orde van de Eikenkroon, en heeft Z. M. aan den oudsten onder-officier van elk der aldaar gekampeerde battaillons een gouden cilinder-horologie tot een aandenken geschonken.

De battaillons grenadiers en jagers zullen zich uit het kamp naar Utrecht begeven, ten einde gedurende Z. M. verblijf in die stad aldaar dienst te doen.

— Z. M. de Koning zal woensdag 14 September te Utrecht, op het raadhuis, audientie verleenen, ten twaalf uren aan militairen, en ten half een ure aan burgerlijke autoriteiten, commissien en bijzondere personen. — Voor de genen, welke daarbij verlangen te worden toegelaten, zullen tot den 13den September op genoemd gebouw lijsten ter teekening liggen.

— Z. M. heeft de benoeming van *F. H. Kleine*, burgemeester van Sparenwoude, tot secretaris dezer gemeente goedgekeurd.

Z. M. heeft benoemd bij het wapen de marechaussée tot eerste luitenants *C. F. v. d. Hoff* en *J. F. Meyer*, en heeft bij dat wapen overgeplaatst den eersten luitenant *J. K. Peters* van het eerste regiment dragonders.

Z. M. heeft de concessie, verleend aan jhr. mr. *G. C. Junius van Hemert* tot den aanleg van een kunstweg langs de Dedemsvaart, overgedragen op het gemeente-bestuur van Avereest.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam hebben ter kennis van de ingezetenen gebragt, dat, uithoofde de aziatische braakloop, of cholera, daar ter stede weder bestaat, met overleg van de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt, maatregelen genomen zijn, ten einde den lijders, die niet spoedig genoeg tot hunnen gewonen geneesheer, of tot die der armbesturen, waartoe zij behooren, de toevlugt kunnen nemen, aanvankelijk spoedige hulp te kunnen verleenen. Tevens is den ingezetenen met allen nadruk aanbevolen om, door bevordering van reinheid, zoo in als buitenshuis, en door omzigtigheid in het gebruik van zoodanige spijzen en dranken, welke voor de gezondheid nadeelig zijn en de vatbaarheid voor de cholera kunnen vermeerderen, zoo veel mogelijk medetewerken tot alles, wat, onder Gods zegen, geschikt kan zijn om den verderen voortgang der ziekte tegen te gaan, of althans te verminderen.

Uit Groningen wordt gemeld, dat de in 1849 daar opgeregte commisie voor cholera-ziekten besloten heeft, bij een onverhoopt uitbreken der cholera binnen die stad, hare werkzaamheden te hervatten.

Ook te Amsterdam zijn, volgens in de dagbladen voorkomende berigten, voorbereidende maatregelen tot goede verpleging van cholera-kranken genomen, tegen het geval, dat de ziekte zich daar vertoonen mogt.

— Eergisteren is te Amsterdam, van de werf der fabriek van stoom- en andere werktuigen van de heeren *van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, te water gelaten het voor rekening van de te Dusseldorp gevestigde Nederrijnsche-stoom-sleepvaart-maatschappij, van ijzer gebouwde stoom-sleepschip *Dusseldorf* n°. 3. Dit vaartuig, 't welk voorzien zal worden van werktuigen van 300 paardenkr., is de achtste sleepboot, welke op de genoemde werf voor den Rijn gebouwd is.

— De heeren *W. P. v. Rhijn*, te Nieuwveen en *B. Koeleman*, te Zevenhoven, zijn op nieuw tot wethouders in de gemeente Nieuwveen benoemd.

— Den 10den is te 's Gravenhage de eerste buitengewone paardenmarkt op de Lange-beestenmarkt gehouden. De plaats is aan bevoegde beoordeelaars zeer voldoende voorgekomen. De onderneming heeft de verwachting, die men daarvan had, overtroffen. Daar waren veel en faaaije paarden aanwezig en vroeg in den ochtend is er reeds veel handel gedreven.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

10 *September* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	62 15/16	63	—
„ „	3	„	76⅛	3/16	76⅛
„ „	4	„	95⅛	—	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	94½	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Keening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	108⅝	—	—
„ „ 1828, 1829 .	5	„	—	—	—
Certificat. 1831/1833 .	5	„	—	—	—
„ „ 1840	4	„	93	—	—
„ bij Stieglitz . . .	4		—	—	—
„ „ „ N. .	4		—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6		—	—	—
Certific. van „ . .	6		—	—	—
POLEN, Aandeel-1835, fl. 500 . .	f		—	—	—
Obligatiën	4	pct.	87	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	22¾	—	—
„	3	„	—	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	42 15/16	—	—
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			6¼	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	81 15/16	82¼	—
„ N. . .	5	„	95	—	—
„ . .	2½		42⅜	7/16	—
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	—	—	—
. . . .	4½		—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
„ £ 200	5		—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	3	„	40	3/16	40⅛
„ defired	3	„	17⅝	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	„	36½	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	24 15/16	25⅜	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 7/16	—	—

Ned. Bank 5 pc. 118. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 100⅛. Oostenrijk Metall. La B. 5 pc. 95. Denemarken obl. Londen 5 pc. 104½. Grenada obl. uitgest. 9⅝ à 11/16. Orig. Bank-Actien 4 1/16. De 4½ Brazilie 96¾. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

Van de binnenlandsche fondsen zijn de 2½ pc. iets vaster gebleven, de 3 en 4 pc. iets flaauwer. De spaansche en portugesche fondsen waren gezocht; de russische prijshoudend. De oostenrijken mexicaansche zijn tot iets hoogere prijzen verhandeld.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 27,10; Napels. *f* 25,30; Div. in £ *f* 11,67½ à 70; Eng. Russen *f* 12,20; Frans. *f* 56¼; Belg. *f* 56¼; Pruiss. *f* 34¾; Hamb. Russ. *f* 37⅛; Russen in Z. R. *f* 37¾; dito pap. 10 11/16; Pools. in fl. *f* 28⅛.

WEENEN, 9 September. De 5 pc. metall. 94; zilver 9.

LONDEN, 9 September. De 3 pc. gecons. resc. 96⅝. Mexico 25⅞. Spanje 1 pc. 22¾.

PARIJS, 9 September. De 3 pc. renten 78 fr. 25; 4½ pc. 101 fr. 60. Spanje 1 pc. 22½; 3 pc binn. 42½.

ANTWERPEN, 9 Sept. Belgie 2½ pc. 56. Spanje 1 pc. 22 7/16.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 10 September. Den 9den dezer in Texel binnengekomen: *Eden*, Rowlands, Newcastle; *Harvest*, Smith, *Be[…]hard & Elise*, Schaap, beiden van Sunderland; de stoomb. *Go[…] van Ewijck* en *Graaf van Rechteren*, beiden van Hull; *Anna Lo[…]*, van der Gouwe, Archangel. Gisteren nog: *Adolph Fredrik*, v[…] der Plas, Archangel; en uitgezeild: *Doctrina & Amicitia*, Haags[…] en *Ridderkerk*, Noltee, beiden naar Londen. Wind kompas rond.

Den 9den dezer in Helvoet binnengekomen: *Wilhelm*, Bruh[…], Stettin; en uitgezeild: *Eduard*, de Boer, Triest; *Maria Johanna*, van der Gouwe, Gibraltar; *vier Gezusters*, Verschuur, de stoomb. *Hanover*, beiden naar Londen; *Endeavour*, Coper, *Speed*, Mack[…], beiden naar Liverpool; *Cadmus*, Standford, Grangemouth; *Dispatch*, Annison, Newcastle; *Olga*, Sanholm, Riga; *Dora*, Krob[…], Oostzee. Wind w. n. w.

Den 24sten Aug. te Newjork binnengekomen; *Mary*, Gilley, Rotterdam; 25 dito het ned. oorl. stoomschip AMSTERDAM, kap[…] luit Spanjaard, Texel, l. v. Fayal; 26 dito *Richard Anderson*, Coffin, Rotterdam.

Den 7den dezer van Deal uitgezeild: *Ceres*, Mellema, Lond[…] naar Geelong.

Den 6den dezer op de hoogte van Douvres: *Cornelia*, Viss[…] Amst. naar Liverpool; *Stad Tiel*, Derks, Rotterdam naar Batavia.

Den 5den dezer op de hoogte van Dungeness: *Bezoekie*, Scha[…] Rotterdam naar Batavia.

Den 5den dezer van Plymouth uitgezeild: *Amerika*, Schuym[…] Amsterdam naar Melbourne.

Den 6den dezer van Swansea uitgezeild: *Delft*, Kok, Ceylon.

MALAGA, 29 Augustus. Het schip *Beerta Schuringa*, kapt. [...] Vries, van Triest naar Falmouth, is 26 dezer alhier, wegens zie[…] van den kapt. en diens zoon binnengeloopen, die sedert beid[…] gestorven zijn; het schip order bekomen hebbende om de hav[…] te verlaten, zal heden avond de reis voortzetten.

LOWESTOFT, 5 Sept. Het schip *de Noordstar*, kapt. Brouwe[…] van Archangel naar Rotterdam, alhier met schade binnengeloop[…] is nagezien en moet lossen om te repareren.

*** Op den 24sten Aug. ll. bevond zich de ondergeteekende *A[…] van der Schuyt Jun.*, met zijn beurtschip tusschen 's Hertogenbo[…] en Rotterdam de Maas bevarende, op de hoogte van Neder-Hem[…]. Dáár vernam hij van een aakscheepje, dat wegens tegenwind vo[…] anker lag en bevaren werd door zijnen stadgenoot, *Willem de Jo[…]* een noodkreet, die hem dadelijk deed bijdraaijen, om de verlang[…] hulp te bieden, aan welke dringende behoefte was. Het vaart[…] toch, bevracht met pannen en plavuizen, benevens eene hoeve[…]heid kaas, verkeerde, ten gevolge van eene dus verre onbeken[…] oorzaak, in eenen reddeloozen, zinkenden staat. Dadelijk werd[…] alle handen aan het werk geslagen om met de opvarenden te b[…]gen, wat nog te bergen was, en naauwelijks was het met alle krac[…] inspanning gelukt het bovenste gedeelte der lading en alles w[…] nog konde drijven in het beurtschip overtenemen, toen het schee[…] onder de voeten van den ongelukkigen eigenaar wegzonk, wel[…] in dien oogenblik bij hem aan boord kwam in eenen toestand[…] welke aan wanhoop grensde. En geen wonder! want van het een[…] middel, waarmede de vlijtige huisvader voor zich en zijn talr[…] gezin op eene eerlijke wijze het sobere dagelijksche brood verdien[…] buiten zijne schuld, op het onverwachtst beroofd en buiten st[…] de onkosten van het ligten en herstellen van zijn vaartuig te b[…]strijden, zag de diep beklagenswaardige zich met de zijnen [...] eenen staat van volslagene armoede gebragt.

Alleen op God en mededoogende menschenvrienden is zijne ho[…] op redding uit zijnen dringenden nood gevestigd, en daarin [...] hij zich voorzeker niet te leur gesteld zien!

In die overtuiging deelende, vindt de ondergeteekende met de[…] wijk-predikant van het diep ongelukkige huisgezin, alle vrijmoe[…]digheid hetzelve met den meest mogelijken aandrang aan de werk[…]dadige liefde van stad- en landgenooten aantebevelen; terwijl zi[…] beiden tot het ontvangen en verantwoorden der liefdegaven aan[…] bieden, welke zij bidden, dat hun rijkelijk mogen toevloeijen.

's Hertogenbosch, 1 *September* 1853.

M. M. SCHIM VAN DER LOEFF,	AM. VAN DER SCHUYT JUN.
Predikant bij de Herv. Gemeente.	Beurtschipper van Rotterdam op 's Bosch.

*** Ondertrouwd:

ENKHUIZEN,	A. J. VAN BEEK,
8 September 1853.	van *Amersfoort*, en
Eenige kennisgeving.	G. M. BOTMAN.

*** Ondertrouwd:

DORDRECHT,	G. VAN BRAKEL Gz.
den 9den September 1853.	C. E. KUIPERS.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

's GRAVENHAGE,	B. H. HODGSON
3 September 1853.	en
	A. SCOTT.

*** Getrouwd:

R. MUNTZ
en
Jonkvr. C. E. WAUBERT DE PUISEAU.
LEEUWARDEN, den 7den September 1853.

*** Getrouwd:

ROTTERDAM,	C. CRIELLAERT
den 7den September	en
1853.	W. A. MADRY.

*** Getrouwd:

's GRAVENHAGE,	G. W. SALEMINK
7 September	en
1853.	J. M. SPAT.

*** Getrouwd:

ZUTPHEN,	D. A. THIEME,
8 September 1853.	van *Arnhem*, en
	E. WEENINK.

*** Getrouwd:

ARNHEM,	H. BOONEN,
8 September 1853.	Predikant te *Ter Aa*, en
	H. R. VELDWIJK.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM,	J. F. VAN OPPEN van *Londen*
8 September 1853.	en
	C. E. JANSZ.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *C. A. MüLLER*, geliefde Echtgenoot van

NOORD-WADDINXVEEN,	G. SPRUYT Az.
6 September 1853.	

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON *JOHANNA MARIA TEN CATE*, geliefde Echtgenoote van H. HAGA.

OLDEBOORN, 6 September 1853.

*** Bevallen van eene DOCHTER *F. J. VAN TOORENENBERGEN*, geliefde Echtgenoote van

KNOLLENDAM, 7 September 1853. W. ZWART.

*** Zeer voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *A. E. SPANJAARD — ARNTZENIUS*.

HAARLEM, 8 September 1853.

** Na een langdurig en smartelijk lijden, overleed den 19den Augustus ll., onze hartelijk geliefde Moeder HELENA POULINA CHRISTINA JONGELING, Wed. *Pieter Maks*, in den ouderdom van bijna 51 jaren.

Die haar kenden in haar liefderijk bestaan en gemoedelijke pligtvervulling, zullen beseffen, wat wij en hare hoog bejaarde Moeder in haar missen. Wij wenschen Gode te zwijgen, wiens daden vaak ondoorgrondelijk, maar immer wijsheid en liefde zijn.

HAARLEM, 19 Augustus 1853. *Uit aller Naam*, J. MAKS Pz.

Dankende voor de betoonde deelneming, wordt tevens berigt, dat de Affaire, door ons op de Firma van de Wed. *Maks en Zn.* zal worden voortgezet, bevelende ons bij deze dringend aan onze geëerde Begunstigers en Stadgenooten aan.

Uithoofde van Buitenlandsche Betrekking, wordt deze eerst heden geplaatst.

** Den 31sten Aug. 1853, overleed te MONT-BÉLIARD, Mejufvrouw L. E. CHOMEL.

Strekkende deze, zoowel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

** Heden overleed, in den ouderdom van 74 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, JANNETJE BUSSINK, Weduwe *Albert Brester*, diep betreurd door ons, hare Kinderen. *Uit aller naam*,

J. BRESTER Az.

AMSTERDAM, 5 September 1853.

** Overleden na eene ongesteldheid van zestien maanden, de Heer HENDRIK WILLEM VAN BLIJENBURGH, in den ouderdom van ruim 50 jaren; diep betreurd door zijne Kinderen en verdere Betrekkingen.

UTRECHT, 4 September 1853.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving zoo binnen als buiten deze Stad.

** Op *het Kasteel* te IJSSELSTEIN, is op den 6den September 1853, in den ouderdom van 84 jaren en 5 maanden overleden, Vrouwe LOUISA ELISABETH DE RIDDER, Weduwe van den Hoog-Wel-Geboren Heer Jonkheer *Nicolaas Hendrik Strick van Linschoten*, van Bunnik en Vechten.

** ZUILEN, den 7den September 1853. Heden overleed, in den ouderdom van tachtig jaren, de Heer ARIE NIEKERK, gepensioneerd Rijks-Ontvanger der Belastingen en Oud-Secretaris en Ontvanger dezer Gemeente.

** Voor de vele bewijzen van belangstelling en deelneming ons gegeven, bij het overlijden onzer geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe *D. C. E. Farret*, Weduwe van den Wel-Eerw. Heer *A. van Harencarspel*, betuigen wij onzen opregten dank. *Uit aller naam*,

J. P. VAN HARENCARSPEL.

** Alle degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen HENDRIK LOOSKAART, in leven Broodbakker, gewoond hebbende te Monnickendam en aldaar onlangs overleden, worden verzocht, daarvan vóór 1° October e. k., opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris M. C. MERENS, te Monnickendam.

** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* LEYDEN roepen bij deze op alle Personen, die geschikt en genegen zijn tot de vervulling der openstaande Betrekking van TWEEDEN ONDERWIJZER *in de Wiskunde bij het Stedelijk Gymnasium*, op eene jaarwedde van *f* 600, om zich, met overlegging der vereischte getuigschriften en van een verzoekschrift aan den Gemeente-Raad, op gezegeld papier geschreven, in *persoon* of bij *vrachtvrije* Brieven, *vóór den eersten October aanstaande* aan te melden aan HH. Curatoren, bij wie de noodige inlichtingen omtrent deze Betrekking te verkrijgen zijn.

Leyden, 6 *September* 1853.

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris VAN PUTTKAMMER.

** Aan een Instituut wenscht men te engageren: Een ONDERWIJZER in de Wiskunde. Zij die de Prot. Godsdienst belijden, en ook eenige kennis van de Fransche Taal hebben, gelieven zich te adresseren, met *franco* Brieven, onder Letter K., bij den Boekhandelaar J. F. VAN DOBBEN, te Haarlem.

** Men vraagt met primo Oct. aanst. aan eene Fransche Dagschool: Een' EERSTEN SECONDANT. Salaris geëvenredigd naar bekwaamheden. Adres, *franco* Brieven, Lett. Z., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

** GESTICHT **Meerenberg bij HAARLEM.**

Door het aan den Heer *P. H. Exalto d'Almaras*, op deszelfs verzoek, toegekend eervol ontslag, als OPZIGTER over de Lijders, komt zijne Betrekking met 1 November e. k. te vaceeren.

Behalve vrije Kost, Inwoning, Bewassching en Geneeskundige hulp is aan die betrekking eene Jaarwedde verbonden, die aanvankelijk op *f* 300,— wordt bepaald.

Ongehuwde Personen, van middelbaren leeftijd, fatsoenlijken stand en beschaafde opvoeding, die genegen zijn naar dezen Post te dingen worden uitgenoodigd, om zich vóór 1° October e. k. en voorzien van voldoende Getuigschriften, in *persoon* te vervoegen bij den 1e. Geneesheer, Directeur aan het Gesticht, waartoe elken Dingsdag morgen, van 12 tot 2 uur, de gelegenheid zal open staan. Namens de Commissie van toezigt, over het Gesticht *Meerenberg*,

A. VAN STRALEN, Secretaris.

** Op een aangenaam gelegen Buiten, in de Provincie Gelderland, in de nabijheid van een welvarend Dorp, wenschte de Eigenaar een of twee JONGELINGEN uit den beschaafden stand, zoo wel Practisch als Theoretisch onderrigt te geven in alles 't welk tot den Landbouw of Houtkultuur in betrekking staat. Het gebruik eener vrije Gemeubileerde Kamer, benevens Kost, Bewassching, etc. is aan zoodanige plaatsing verbonden. Nadere informatiën zijn te bekomen, *franco* Brieven, onder Letts. H. M. bij den Boekhandelaar W. E. J. TJEENK WILLINK, te Zwolle.

** In eene zaak van *Droogerijen* en *Kruideniers waren*, is voor een JONGELING, P. G., niet beneden 15 jaren, gelegenheid, om geplaatst en opgeleid te worden. Nadere voorwaarden *franco*, Letter O., bij den Boekhandelaar W. C. MELLINK, Groenmarkt, te Zutphen.

** TUINMAN GEVRAAGD.

Tegen den 1sten November aanstaande, wordt op een Buiten bij Kleef, gevraagd: Een Gehuwden TUINMAN, liefst zonder Kinderen, voor zijn vak bekwaam, en dus het Snoeijen, Broeijen en ook het Kweeken van Bloemen volkomen verstaande. Men adressere zich in *persoon* of met *franco* Brieven, met opgave van condition, onder Lett. H., op den *Huize Bellevue*, bij Kleef.

** **Wordt gevraagd** tegen 1° November eerstk., in een klein Gezin, in de nabijheid van 's Gravenhage: Eene DIENSTMEID, P. G., middelbaren leeftijd en van goede getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij den Boekhandelaar W. BEETS, Wijnhaven te Delft.

** OPENBARE AANBESTEDING.

De Commissie over de Plaatselijke Werken en Eigendommen der Gemeente *Rotterdam*, zal op Woensdag den 21sten September 1853, des voormiddags ten 10 ure, in hare Vergaderkamer, op het Timmerhuis, in 4 Percelen aanbesteden: De LEVERANTIE van de volgende BOUWSTOFFEN als:

1ste Perceel 360,000 *Waalsche* getrokken Klinkers;
2de „ 200,000 „ vlakke Dito;
3de „ 25 gegoten IJzeren Berrien:
4de „ 800 Mudden *Luiksche* Kluitkalk.

Alles op de Voorwaarden, welke tegen betaling van 25 Centen, bij de Boekdrukkers de Wed. P. VAN WAESBERGE & ZOON te bekomen zijn, en voorts dagelijks, de Zondagen uitgezonderd, van des voormiddags 9 tot des namiddags *een* uren, op het Timmerhuis ter lezing liggen.

Nadere informatiën dienaangaande zullen, des verlangd wordende, aan bovengenoemd Timmerhuis te bekomen zijn.

** *Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van* RIJNLAND, brengen bij deze ter kennisse van Ingelanden, dat ter voldoening aan de Gemeenschappelijke Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid- en Noord-Holland van den 23sten en 25sten Augustus 1853, het door Hun Ed. Gr. Achtb. voorloopig vastgesteld ONTWERP van REGLEMENT *voor het Hoog-Heemraadschap*, ter inzage van Ingelanden zal liggen, behalve in de verschillende Waterschappen ook in de Gemeenlandshuizen van Rijnland, te *Leyden* en op Zwanenburg halfweg *Haarlem en Amsterdam*, van Maandag den 12den September 1853 tot Maandag den 10den October daaraanvolgende, dagelijks van des morgens 10 tot des namiddags ten 2 ure.

Belanghebbende Ingelanden zullen de bedenkingen, die zij tegen dit Ontwerp-Reglement mogten hebben, kunnen inleveren bij het Bestuur van het Waterschap, waaronder hunne eigendommen gelegen zijn, om door dat Bestuur met zijne bedenkingen aan Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van Rijnland te worden opgezonden, onverminderd de bevoegdheid van iederen Ingeland, om zijne bezwaren en bedenkingen regtstreeks aan Gedeputeerde Staten in te leveren. Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van Rijnland,

Ter ordonnantie van dezelven,
B. EIGEMAN, Secretaris.

** *Dijkgraaf en Heemraden van de 4 Ambachts-Polders, onder Woubrugge, Oudshoorn en Ter Aar*, geven kennis aan de Ingelanden van genoemd Waterschap, dat het CONCEPT-REGLEMENT voor het Hoog-Heemraadschap van Rijnland, tot den 8sten October a. s. zal ter inzage liggen, in *het Gemeentehuis* te Woubrugge, van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure, Zon- en Feestdagen uitgezonderd. Dijkgraaf en Heemraden voornd.,

De Dijkgraaf,
A. SCHOUTEN.
De Secretaris,
J. A. VAN BUEREN.

** GENEESKUNDIG SOMNAMBULISMUS.

Bij voortduring bestaat er gelegenheid om een mijner SOMNAMBULES te raadplegen over alle *ongesteldheden* die voor deskundigen een duister punt hebben opgeleverd. Brieven *franco*.

W. SCHRÖDER,
Gedempte Burgwal, N°. 68, te 's Gravenhage.

** Het bekende DENTIFRICIUM ANGLICANUM *of* ENGELSCH TANDMIDDEL, hetwelk de vuilste en zwartste Tanden ivoor wit maakt, de worm en kalkaangroeijing belet, wegnemende alle bederf en invreting van scheurbuik maakt tot in den hoogsten ouderdom alle Tanden en Kiezen vast, Mond en Adem frisch en is een preservatief; wordt à 70 Cents in commissie verkocht, te Amsterdam, bij *M. van Rossen*, Leidschestr. bij de Keizersgr., N°. 324; Leyden, de Wed. *J. A. Kaldenberg*; 's Hage, *Ph. W. Sack en Co.*, Schoolstr.; Rotterdam, *M. Swamborn*, in het Hang; Dordrecht, *J. Romijn Bz.*, Droog.; 's Hertogenbosch, *F. L. Welsch*; Arnhem, *J. J. Buddingh en Zn.* Apoth.; Nijmegen, *N. Abeleven en Zn.*

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *hebben eene buitengewone weldadige uitwerking in gevallen van Leverziekte.* Een Heer, te Dhobath Factory, bij Calcutta woonachtig, heeft aan zijnen Vader *James Nichol*, in de Oxfordstraat, N°. 15, te Londen geschreven, dat hij reeds sedert geruimen tijd aan **Leverziekte** en zware **Pijnen** in de zijde leed; en dat hij ten gevolge van het gebruik der ***Holloway's Pillen***, in zeer korten tijd meer verligting in zijne ongesteldheid heeft gevoeld, dan vroeger in 17 maanden tijds van de behandeling der voornaamste Geneesheeren in Indie. Daarom ware het wenschelijk dat officieren van het leger, en anderen welke in die warme landen leven, dikwijls hevig lijden aan Leverziekten, Maagkwalen enz., steeds van dit zoo heilzaam middel gebruik maakten.

Zij op *franco* aanvragen, à contant, te bekomen bij *W. C. van Dort*, te 's Hage, bij *N. C. W. van Someren Brand*, te Dordrecht; bij *S. J. Veen*, te Purmerende, en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's* Etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3.30, *f* 7,75, *f* 15,50 *f* 23,50.
Potjes Zalf à „ 0,90, „ 2,10, „ 3,30, „ 8,15, „ 15,90 „ 23,90.

** Met den eersten October 1853, op korten afstand buiten eene der Poorten der Stad Zutphen, wordt voor een Heer te *Huur* aangeboden: TWEE GEMEUBILEERDE BOVENKAMERS, een schoon en ruim uitzigt hebbende, met volle Kost en Huisselijk verkeer; Huurprijs na wederzijds genoegen te bepalen. Te bevragen bij den Heer W. J. THIEME, Boekhandelaar, Beukerstraat, te Zutphen, onder de Letts. P. P. Brieven *franco*.

** Te KOOP of te HUUR te Alphen, lage zijde van den Rijn, alwaar *drie* **Instituten** *voor Jonge Heeren of Jonge Jufvrouwen zijn*:

Het zoo bijzonder aangenaam gelegen HEERENHUIS *HOF-ZIGT*, waarin zeven behangen Beneden- en Bovenkamers, groote Keuken en Gang met Marmer belegen, voorts alle verdere in een fatsoenlijk Huis gevorderde Commoditeiten, alsmede Koetshuis en Stalling, hebbende men uit Huis en Tuin, de heerlijkste gezigten, zoo op Land als den Rijn, terwijl eene onophoudelijke Scheepvaart, waaronder Stoombooten, de bewoning zeer veraangenaamt. Te bevragen bij den Boekhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d. Rijn. Brieven *franco*, onder Letter Z.

** WORDT TE KOOP AANGEBODEN:

P. m. **100** Bunders KLEI-WEILAND, berekend tegen 4 à $4\frac{1}{2}$ pCt. zuivere opbrengst. Adres om nadere opgaaf, onder de Letts. G. M. P., *franco*, bij J. VAN BONGA; Bureau *Amsterd. Courant*, Nieuwendijk, H 37, te Amsterdam.

** De Notaris VAN DER GOES, te Beek, zal op Donderdag den 15den September 1853, des middags om één ure, ten huize van den Heer *van Niftrik*, te Nijmegen, in het openbaar verkoopen de GOEDEREN, op den 1sten dezer maand bij inzet geveild, en in vorige Couranten breeder omschreven, als:

1°. Den Rijswaard, onder Kekerdom, groot 8 B., 24 R., 50 E., ingezet met de verhoogingen op *f* 9400,00.
2°. Den Rijswaard, in de Erlecom, groot 17 B., 14 R., 90 E., staande met de hoogen op . . . . . . „ 8900,00.
3°. De Visscherij, op de Rivier de Waal, op „ 320,00.
4°. Het Heerenhuis te Beek, op . . „ 7240,00.
5°. Het Buitengoedje te Ubbergen, op . „ 3400,00.

Verhoogingen worden aangenomen en inlichtingen zijn te bekomen bij genoemden Notaris, Brieven *franco*.

** De Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, te Hazerswoude residerende, lasthebbende van zijn Principaal, is voornemens op Woensdag den 21sten September 1853, des voormiddags ten elf ure, in het Gemeentehuis van Koudekerk, te doen veilen en te verkoopen:

Eene sedert eenige jaren nieuw gebouwde en in volle werking zijnde LEERLOOIJERIJ en ERF, genaamd *HET ANKER*, staande en gelegen binnen de Gemeente Koudekerk aan den Rijn, met daarbij behoorende Schuren en Kuipen, bij het Kadaster bekend Sectie B, N°. 1216, groot 6 Roeden.

Verdere informatiën te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

** OPENBARE VERKOOPING in het Badhuis te Katwijk aan Zee, op Donderdag den 22sten September 1853, des avonds ten 6 ure, van: N°. 1. Eene partij best TEELLAND, gelegen in den Homespolder, nabij het Kanaal, Gemeente Katwijk, groot 71 Roeden, 10 Ellen, en N°. 2. Eene partij dito TEELLAND en DUINGROND, gend. *HET VLAKKE VELD*, gelegen naast de voorgaande partij, groot 2 Bunders, 32 Roeden, 41 Ellen. Beide Percelen kunnen worden aanvaard met Kersmis 1853. Nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te Katwijk aan den Rijn.

** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A LIWIJN, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunnen Principaal) op Zaturdag den 24sten September 1853, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke veiling te verkoopen:

Ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ:

Een HUIS en ERVE, vroeger eene *Spekslagerij*, waarvoor hetzelven als nog is ingerigt, staande en gelegen te Haarlem aan de Oostzijde van de Bakenessergracht tusschen de Kok en Zaksteegen, getekend Wijk 1, N°. 718, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 3369, ter grootte van 75 Ellen.

Iemand nader onderrigt begeerende, adressere zich, bij bovengemelde Makelaars. De bewijzen van Eigendom en Veilcondities liggen ter visie, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

** H. GULLEN, C. A. SCHRÖDER en A. ROLAND HOLST, Makelaars, zullen op Maandag 26sten September 1853, des avonds ten 6 ure, te Amsterdam, in *de Nieuwe Stads Herberg*, aan het IJ, ten overstaan van de Notarissen COMMELIN en WEYLAND, verkoopen: Een extra ordinair welbezeild SCHOONER-BRIKSCHIP, genaamd *MARGARETHA EN MARIA*, varende onder Nederl. Vlag, en gevoerd door Kapt. *D. van Ketwich*, Volgens Nederl. Meetbrief lang 29 Ellen, 80 Duimen, wijd 5 Ellen, 4 Duimen, hol 3 Ellen, 11 Duimen, en alzoo gemeten op 208 Tonnen of 110 Lasten.

Breeder bij Inventaris en berigt bij bovengemelde Makelaars.

** De Notaris HOFFMANN VAN HOVE, te Zalt-Boemel, zal namens zijne Principalen, in *het Stads Koffijhuis*, binnen Zalt-Boemel, op Dingsdag den 13den September 1853, tot eene inzetting en op Dingsdag den 27sten September daaraanvolgende, beide des avonds ten 6 ure, tot den finalen slag, publiek Veilen en Verkoopen:

Een kapitaal, hecht en sterk WOONHUIS, binnen Zalt-Boemel, in de Gasthuisstraat staande, met acht ruime behangen Boven- en Beneden-Kamers, Zolders, Keuken, Kelder, met Wel- en Regen-Pompen; daarnaast gelegen

WASCHHUIS met Bleekveld, hebbende een afzonderlijken Uitgang, benevens daarachter gelegen Tuin; kadastraal bekend in Sectie A., N°s. 170 en 172, te zamen groot 5 Roeden, 25 Ellen.
Informatiën te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris.

*** **VERKOOPING.**

J. H. C. A. PAIJEN, Notaris te Nijmegen, zal op Maandag den 19^{den} September 1853, 's namiddags precies ten 5 ure, in *het Notaris-Huis* aldaar, in het openbaar finaal verkoopen:

De ONROERENDE GOEDEREN, gelegen onder Over- en Neerasselt, Arrondissement Nijmegen, alsmede het Perceel WEILAND, gelegen onder Gassel, Provincie Noord-Braband, in het breede bij Catalogussen en Billetten omschreven en toebehoorende aan de Erven van wijlen den Hoog-wel-Geboren Heer D. L. Baron VAN BRAKELL TOT DEN BRAKELL EN VREDESTEIN.

Welke Goederen zijn ingezet en verhoogd als volgt:

N°. 1 tot	ƒ 16,025.
„ 2 „	„ 2,150.
„ 3 „	„ 27,350.
„ 4 „	„ 13,750.
„ 5 „	„ 16,000.
„ 6 „	„ 16,000.
„ 7 „	„ 23,450.
„ 8 „ (waaronder de Perceelen 27 en 28 van den Catalogus)	„ 14,000.
„ 9 „	„ 18,500.
„ 10 „	„ 12,600.
„ 11 „	„ 13,400.
„ 12 „	„ 2,120.
„ 13 „	„ 500.
„ 14 „	„ 630.
„ 15 „	„ 3,000.
„ 16 „	„ 13,600.
„ 17 „	„ 13,600.
„ 18 „	„ 17,950.
„ 19 „	„ 4,425.
„ 20 „	„ 16,500.
„ 21 „	„ 1,525.
„ 22 „	„ 2,575.
„ 23 „	„ 2,200.
„ 24 „	„ 1,065.
„ 25 „	„ 1,650.
„ 26 „	„ 3,925.
„ 29 „	„ 275.
„ 30 „	„ 170.
„ 31 „	„ 5,100.

De massa's zijn ingezet en verhoogd als volgt:

N°. 1 en 2 tot	ƒ 18,170.
„ 1, 2 en 3 tot	„ 46 050.
„ 6 en 7 „	„ 39,445.
„ 9 en 10 „	„ 31,100.
„ 16, 17 en 18 „	„ 50,100.
„ 19 en 20 „	„ 26,600.

De massa 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 en 26 tot ... ƒ 253,535.

Nader onderrigt te verkrijgen, ten Kantore van den Heer A. A. H. SWEYS, Makelaar te Amsterdam en van den Notaris PAIJEN, te Nijmegen.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING op Dingsdag den 27sten September 1853, des morgens ten elf ure, ten Huize van den Heer *Larive*, Logementhouder te Alphen ten overstaan van den Notaris M^r. C. A. KLUIT, aldaar, van eene zeer solieden BOUWMANSWONING, allergunstigst gelegen aan den Straatweg en Rhijn binnen de Gemeente van Alphen, benevens ruim 33 Bunders allerbest wel toegemaakte WEI- en HOOILANDEN, BOSCHHAKHOUT, BOOMGAARD en TUIN, bij elkander gelegen in den Grooten en Zaansche-Polder onder Alpheu. Te zamen Verhuurd voor ƒ 1638 per jaar tot Kersmis 1854 en 30 April 1855, de interessen der waarborgsgelden bedragen ƒ 19,08. Aangeslagen in de Grondbelasting en andere Polderlasten te zamen tot ƒ 336. Nadere inlichtingen zijn tebekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar de bewijzen van Eigendom en Veilcondition in tijds zullen ter lezing liggen.

*** **VRIJWILLIGE OPENBARE VERKOOPING,**

ten overstaan van den te Dordrecht residerenden Notaris H. SCHUYTEN, van:

Eene kapitale BOUWMANSWONING, en omtrent 70 Bunders Tiendvrije WEI- en BOUWLANDEN, voor het grootste gedeelte van de 1^e Klasse, staande en gelegen in den Hoekschen Waard, onder Zuid-Beijerland, in den Eendragtspolder, en zulks eerst in Percelen en daarna in Massa. Verhuurd de Landen tot het ontblooten der Schoof en Kersmis 1855, en de Woning tot ultimo April 1856, voor ƒ 2242.05 den hoop 's jaars.

De Grondlasten over 1853 bedragen ƒ 393.56; terwijl de Polders-Omslag, sedert een aantal jaren beloopt ƒ 3 het Bunder.

Zes Bunders, 72 Roeden, 90 Ellen WEI-, BOUW- en GRIENDLAND, gelegen onder Dordrecht, in den Noord- of Merwede-Polder, aan den Ree- of Noordeweg. In huur tot het ontblooten der Schoof en Kersmis 1855, voor ƒ 210 den hoop 's jaars: terwijl de uitdeeling in 1853 heeft bedragen ƒ 9 het Bunder.

De Grondlasten over 1853 zijn ƒ 45.25, en de Polders-Omslag 1853, het Bunder ƒ 5.

En 4 Bunders, 89 Roeden, 20 Ellen BOUWLAND, gelegen in den Polder het Oudeland van en onder Strijen, aan den Hoekschenweg. Verhuurd, gedeeltelijk tot in 1854, voor ƒ 61.25, en gedeeltelijk tot in 1856, voor ƒ 55, beiden per jaar.

Grondlasten 1853 ƒ 20.13; Polders-Omslag over 1852, het Bunder ƒ 4.25.

De veiling zal plaats hebben op Vrijdag den 7^{den}, en de afslag op Vrijdag den 14^{den} October 1853, beiden des voormiddags ten 10 ure, in het Logement *het Hof van Holland*, in het Kromhout, te Dordrecht.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, en ten opzigte van de Woning en omtrent 70 Bunders Land, ook bij den Heer A. VAN DRIEL, Lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland, en Burgemeester te Puttershoek; liggende ten Kantore van eerstgenoemde ter lezing, de Bewijzen van Eigendom, de Huur-Contracten en de Verkoops-Voorwaarden.

*** Door den Uitgever H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, is verzonden: Het ***tweede Stukje*** van

VERSCHEIDENHEID.

LEESBOEK VOOR DE HOOGSTE KLASSE EENER LAGERE SCHOOL.

De beide Stukjes (het eerste zag in 1851 het licht) bevatten bijdragen in PROZA en POEZY van de onderwijzers *F. B., H. G. Bucker, H. Bakkes, P. Best, J. Blokbergen, L. Bouwman, L. Bruins, J. Th. Closse, J. A. Gerth van Wijk, J. Geijl, H., A. Hemelop, J. Hemsen, W. van den Hoonaard, Dr. A. de Jager, W. de Jong Jacobsz., T. Knuivers, A. van der Kolff, P. Leupen, J. Liekeles Oebles, A. F. Meijer, E. Molema, C. Nanning, W. Br. Onnekes, W. S., P. Sanders, G. van Sandwijk, K. Simmermans, A. Tebbenhoff, J. van Tongeren, J. Veeger, A. de Vletter, P. Weeda, J. H. Zeehoff, H. Zeilmaker* en *T. R. Zwaal.*

De prijs van ieder stukje is **dertig Cents.**

HH. Onderwijzers, kunnen ter kennismaking met deze uitgaaf, op *franco* aanvrage, door tus- schenkomst van hunnen gewonen Boekverkooper, een present-Ex. van dit Werkje bekomen.

*** **BROODBAKKERIJ.**

Men is voornemens om op Zaturdag den 1sten October 1853, des avonds 7 ure, in het Logement *de Doelen*, te Monnickendam, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris M. C. MERENS, in het openbaar te verkoopen:

Een HUIS, ERVE en SCHUUR, zijnde eene *Broodbakkerij*, staande en gelegen op de Zarken, te Monnickendam, Kadastraal Sectie A., N°. 10 en 15.

De Kooper kan, des verkiezende, eene som van ƒ 2000 als eerste Hypotheek op het Perceel gevestigd houden.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar de Eigendoms-Bewijzen en Verkoopsvoorwaarden, gedurende vijf dagen vóór den Verkoopdag ter lezing zullen liggen.

Zegt het voort.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING**

van drie uitmuntende ZATHEN en LANDEN, enz., onder *KOLLUM* en *BURUM*.

De Notarissen C. H. BEEKHUIS, te Buitenpost en D. H. ANDREÆ, te Kollum, zullen, op Dingsdagen den 20sten September 1853, provisioneel en den 4^{den} October a. v., finaal, telkens des voormiddags 10 ure, in het Logement *de Roskam*, bij *H. Westra*, te Kollum, publiek bij strijk- en verhooggeld, presenteren te Verkoopen:

De navolgende drie uitmuntende ZATHEN en LANDEN, benevens eene BANK in de Kerk te Burum, behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer en Mr. J. A. FRUITIER, als:

1. Eene ZATHE en LANDEN, de Kwelderplaats: *DE NIEUWE RAKEN* genoemd, met derzelver kapitale in 1836 nieuw gestichte HUIZING en SCHUUR, gekwoteerd Wijk D, N°. 44*a*, benevens ERF, TUIN, HOVING, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen onder het behoor van Kollum; bij *Pieter Johannes Douma* en *Vrouw* in gebruik, ten Kadaster bekend Gemeente Kollum, Sectie C, N°s. 10, 11, 12, 13, 17, 18, 28, 29, 30, 436, 437, 438 en 444, en Sectie B, N°s. 23 en 528, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 39 Bunders, 57 Roeden, 80 El, alle Weidlanden; alsmede eene groote uitgestrektheid AANWAS- en SLIKGRONDEN, begroot op ruim 700 Bunders, bij arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden aan genoemden Erflater in eigendom toegekend, in 12 Perceelen.

2. Eene ZATHE en LANDEN, met zeer nette in 1848 nieuw gebouwde HUIZING, benevens SCHUUR, afzonderlijk staand LIJTSHUIS, smaakvol aangelegden TUIN, HOVING, BOOMEN en PLANTAGIE, *DE ROODE SCHUUR* genoemd, staande en gelegen onder Burum, de Huizing gekwoteerd N°. 150, ten Kadaster bekend Gemeente Burum, Sectie A, N°s. 244, 394 en 395, Sectie B, N°. 219 en Sectie C, N°s. 43 tot en met 57 en 169, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 32 Bunders, 74 Roeden, 76 El, Bouw- en Weidlanden, waaronder 24 Bunders, 9 Roeden, 46 El aan elkander rondom de Huizing zijn gelegen; bij *Jan Doorenbos* en *Vrouw* in gebruik, in 18 Perceelen.

3. Eene ZATHE en LANDEN, met kapitale in 1846 nieuw gebouwde HUIZING en SCHUUR, gekwoteerd N°. 8, ruime HOVING, ERF, TUIN, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen ten Oosten en Noorden van en onmiddelijk aan het gebuurte te Burum, *HET HOOG* genoemd, ten Kadaster bekend Gemeente Burum, Sectie C, N°s. 124, 125, 142, 143, 144, 145, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 309, 402 en 403, en Sectie D, N°. 192, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 31 Bunders, 56 Roeden 30 El, Bouw- en Weidlanden; bij *Johannes Siegers Dijkstra* in gebruik, in 18 Percelen, en

4. Eene BANK, genoemd *Vogelzang*, in de Kerk der Hervormde Gemeente te Burum, bevattende 4 Mannen en 4 Vrouwen Zitplaatsen, in 4 Perceelen.

Alles met regt van zamenvoeging.

De aanvaarding dezer Vastigheden zal plaats hebben: van de Bouwlanden, behalve de met toebouw bezwaarde, na den oogst in dit jaar, van de Weidlanden 5 Maart en van de Gebouwen en de Bank in de Kerk den 12^{den} Mei 1854.

De verdere Conditien zijn te vernemen en Verkoopboekjes te bekomen, ten Kantore van bovengenoemde Notarissen.

*** **BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING.**

Op Maandag den 19^{den} September 1853 en volgende dagen zullen de Boekhandelaars VAN BENTHEM & JUTTING te *Middelburg* veilen:

Drie verzamelingen goed geconditioneerde BOEKEN, waaronder vele voorname Werken over *Godgeleerdheid, Kerkgeschiedenis, Regtsgeleerdheid, Staatkunde, Genees-, Heel-* en *Verloskunde, Natuur-, Schei-* en *Wiskunde, Algemeene* en *Vaderlandsche Geschiedenis, Oudheidkunde, Reis-* en *Plaatsbeschrijving, Dichtkunde, Romans, Grieksche* en *Latijnsche Klassieken, Taalkunde* enz.; voorts *Muzijkwerken, Atlassen, Kaarten, Prenten, Prentwerken* en *Liefhebberijen*.

De Catalogus is op *franco* aanvrage *franco* te bekomen.

*** J. DE RUYTER, Boekverkooper te Amsterdam, heeft heden uitgegeven:

M^r. W. BILDERDIJK.

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,

uitgegeven door Prof. H. W. TYDEMAN, 13e Deel, 2e Stuk, waarmede het werk kompleet is à ƒ 2,40.

*** Hiermit zeige ich den Freunden christlicher Lec- ture an dass bei mir *eine Schriften- und Bücher-Niederlage der Deutschen Evangelischen Gesellschaften* eröffnet ist.

Besonders empfehlenswerth sind die Werke: Bibel- klärung in geschichtlichem Zusammenhange; Biblische Al- terthümer; Biblische Naturgeschichte; Missionsgeschich- te; Bibl. Poësien, von D^r. **BARTH; LUTHER'S** Ki- chen und Hauspostille; Welt und Kirchen-geschicht- Der neue Robinson, von P^r. **SCHUBERT;** Lebenswor- für alle Tage im Jahr; **HILLER'S** Schatzkästlein; **RI- GER'S** Betrachtungen etc.

Man bittet, Aufträge portofrei einzusenden.

Amsterdam, 6 *Sept.* 1853.

HEINR. GRELINGER.
St. Luciensteeg, E. 384.

*** **OPVRAGE DER INTEEKENAREN OP DE**

MAANDELIJKSCHE LEERREDENEN.

Door den Boekverkooper G. VAN PEURSEM, te Am- sterdam, zal met den 1sten October worden uitgegeven:

N°. 1 der MAANDELIJKSCHE LEERREDENEN tot verbreiding der Waarheid die naar de **Godza- ligheid** is, door onderscheidene Predikanten bij de *Hervormde Gemeenten.*

Erkentelijk (als hij is) voor de deelneming sints 15 ja- ren in *deze uitgave* ondervonden, zoo noodigt hij tevens die geene welke tot op heden daarop nog niet Ingetee- kend hebben daartoe vriendelijk uit.

Voor den geringen prijs van ƒ 1,20, ontvangt men bij *Inteekening* een *twaalftal*, iedere Leerreden buiten Intee- kening, kost 15 *Cents.* De opgave die spoedig verzocht wordt kan geschieden bij alle Boekhandelaren zoo wel als bij den *Uitgever.*

*** De Boekh^s. PEYPERS & LINTVELT, te Amster- dam, geven uit, en stelden alom verkrijgbaar de 1^e Afl. van

DE INSEKTENWERELD,

met uitslaande Plaat waarop 15 Figuren.

PRIJS **ƒ –,35.**

Dit Werkje wordt uitgegeven in 5 Afleveringen van vellen druks; bij iedere Aflevering ontvangt men eene gesteendrukte Plaat met 15 Figuren, bij den tekst be- hoorende. Bij de laatste Aflevering verkrijgt men gratis een Titel en Omslag voor het geheel.

Elke Aflev. kost, de Plaat daaronder begrepen, ƒ –,35.

Bij inteekening komt dus het geheele Werkje met Platen, bevattende 75 Figuren, op slechts ƒ 1,75. Na de uitgave zal de prijs verhoogd worden.

Wij kunnen dit Werkje bijzonder aan liefhebbers en HH. Onderwijzers aanbevelen.

VOOR HUISGEZINNEN, SCHOLEN ENZ.

Bij de Wed. G. GOOSSENS te Amsterdam, is verschenen:

De 2^e Serie van:

VIJFTIEN PLAATJES MET BIJSCHRIFT

om uittedeelen onder

Jong en Oud, op School en elders.

Naar het Hoogduitsch van D^r. WICHERN, Directeur van het Armengesticht het Rauhe Haus te Horn, bij Hamburg.

Uitgegeven ten voordeele van het Asyl Steenbeek. Prijs 15 Cts. 25 Exempl. ƒ 3,50.

De goede ontvangst der eerste Serie, waarvan in weinige dagen de eerste oplage van 1000 was uitverkocht, strekken tot aanbeveling van deze nieuwe Serie.

*** Bij GEBROEDERS KRAAY, Water II, 130, te Amsterdam, ziet het licht:

OVER NATIONALE MILITIE EN REMPLACEMENT,

DOOR

M^r. ALEXANDER KRUSEMAN.

Geb. Prijs ƒ 1,25.

*** Door P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is uitgegeven:

HANDBOEK DER ALGEMEENE EN BIJZONDERE GEZONDHEIDSLEER,

VAN

D^r. F^r. OESTERLEN.

UIT HET HOOGDUITSCH VERTAALD EN VOOR GENEESKUNDIGE EN ANDERE BESCHAAFDE LEZERS BEWERKT,

DOOR

Dr. As. Doijer Az. en Dr. G. A. N. Allebé.

MET EENE VOORREDE VAN PROF.

W. VROLIK.

2e Aflevering (Klimaat. — Woningen en openbare Gebouwen, Dorpen en Steden.) ƒ 1,85.

Met nog twee afleveringen zal dit Werk compleet zijn.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.